

אבל לדבר מצוה יש לו הפרה –

However, there is nullification for a דבר מצוה

OVERVIEW

The תוספות rules that even a נדר ע"ד רבים can be nullified for a מצוה. Our תוספות explains why and sets some guidelines what is considered a נדר ע"ד רבים.

אומר רבינו תם¹ משום דמסתמא ניחא להו לרבים משום מצוה –

The ר"ת explained; the reason there is הפרה לדבר מצוה is because presumably the public is agreeable that this נדר be voided for the observance of a מצוה.

ועוד אומר רבינו תם דעל דעת היינו כשאומר על דעת פלוני ופלוני אפילו שלא בפניהם² –

Furthermore said the ר"ת that a נדר ע"ד רבים means that the נודר says, I am taking this vow with the consent of him and of him (mentioning the names of all the individuals he wishes to include in the נדר ע"ד רבים), even if it is not in their presence; this is considered a נדר ע"ד רבים -

אבל על דעת רבים סתם לאו כלום הוא –

However if one makes a vow ע"ד רבים anonymously without specifying who the נדר are, that נדר is not considered ע"ד רבים -

ועל דעת יחיד אף על פי שפרט על דעתו יכול חכם להתיר:

And if one made a נדר of an individual, even though he specified that the נדר is ע"ד of this specific person, a חכם can be מתיר such a נדר for it is not considered a נדר ע"ד רבים.

SUMMARY

A נדר ע"ד רבים may be nullified לדבר מצוה for presumably the רבים agree. To qualify for a נדר ע"ד רבים at least two people³ have to be identified as the רבים.

THINKING IT OVER

Would it be considered ע"ד רבים if he made a נדר ע"ד רבים, in the presence of the רבים, but did not specify?⁴

¹ mentioned previously (להב"ד"ה אבל) that a נדר ע"ד רבים יש לו הפרה if the רבים agree, or (as the תוספות states here) if it is לדבר מצוה. It is seemingly understood why it can be nullified מדעת הרבים since he made the נדר contingent on their agreement and now they agree to nullify it. תוספות will now explain why however it is מותר to nullify it לדבר מצוה?

² From על רש"י ד"ה על it seems that it has to be בפניהם. See מהר"ם שי"ף.

³ See תוס' מו, א ד"ה ר"ג.

⁴ See נה"מ # 96 and אמ"ה.